

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Bohuslava Hnízдила, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupen JUDr. Karlem Sochořem, advokátem se sídlem Na Hradbách 2632/18, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 9. 2008, č. j. 64 Az 111/2007 – 52,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 9. 2008, č. j. 64 Az 111/2007 – 52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 22. 9. 2008, č. j. 64 Az 111/2007 - 52, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 9. 11. 2007, č. j. OAM-1-830/VL-10-11-2007, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 až §14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že stěžovatel neopustil svoji vlast z azylově relevantních důvodů, nýbrž z obav před fyzickým násilím ze strany neznámých osob, aniž blíže uvedl, jaké byly důvody jejich postupu.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti stěžovatel namítal, že krajský soud v rámci zjišťování stavu věci vycházel pouze ze skutkových podkladů ministerstva, jmenovitě z informací o situaci v zemi původu, ačkoliv je jejich obsah přinejmenším sporný. Podklady byly zpracovány na základě oficiálních údajů poskytnutých vládou země původu, tedy orgánem zodpovědným za místní situaci, pro níž stěžovatel svou zem opustil a žádá o mezinárodní ochranu. Jde tedy o údaje, jejichž objektivita může být zpochybněna. V případě nuceného návratu se obává, že on i jeho rodina budou ohroženi, neboť v cizí zemi poskytl pravdivé informace o počínání tamních orgánů vůči vlastním občanům. Správní řízení bylo poznamenáno závažným pochybením, neboť při posuzování skutkových otázek nebyla jeho tvrzením věnována dostatečná pozornost. Následně pochybil i krajský soud, neboť

se s námitkami stěžovatele vypořádal pouze kuse, a to odkazem na listiny, které mají uvedená tvrzení vyvracet. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odchod stěžovatele z vlasti nebyl motivován žádným z azylově relevantních důvodů. Ministerstvo vycházelo z tvrzení stěžovatele, které v průběhu správního řízení uvedl a jimž byla věnována náležitá pozornost. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou obavy z jednání osob, které stěžovatel považoval za příslušníky policie a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Proto ministerstvo navrholo, aby Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal splnění zákonných procesních předpokladů pro projednání kasační stížnosti a dospěl k závěru, že je přípustná, protože byly splněny všechny zákonné procesní předpoklady pro její projednání.

Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval otázkou, zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, které bylo uveřejněno pod č. 933/2006 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti) je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. O přijatelnou kasační stížnost se podle citovaného usnesení může jednat i tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat i tehdy, pokud krajský soud a) ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo b) v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v žalobě mimo jiné namítal, že ministerstvo v rozhodnutí sděluje ničím nepodložené dojmy o tom, že útočníci jsou příslušníci ilegálních struktur a že používá zprávy o zemi původu účelově a neodborně, tedy jen zprávy jednoho typu (zprávy zpracovávané vládami států), které nevykládá nestranně. Např. ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 103008/2007 vybral větu, že občané Arménie mohou požádat státní orgány o ochranu a stěžovat si na jejich postup. Ministerstvo však již vynechalo navazující větu, že tyto stížnosti jsou prakticky bez šance na prošetření, neboť správní orgány jsou navzájem propojené a zemi vládne korupce. Pro skutečně komplexní obraz tudíž stěžovatel požadoval použití zpráv i nevládních organizací. Rovněž vyslovil domněnku, že ministerstvo nemuselo některé zprávy hovořící v jeho prospěch použít, ačkoliv je mělo k dispozici, což považuje za vážné narušení jeho práva na spravedlivý proces.

Krajský soud však v odůvodnění napadeného rozsudku k těmto žalobním námitkám nic konkrétního neuvedl. Pouze konstatoval, že ze všech procesních úkonů učiněných stěžovatelem zjistil, že neopustil zemi původu z azylově relevantních důvodů, nýbrž z obavy před fyzickým násilím ze strany neznámých osob. Tyto důvody však podle krajského soudu nejsou podřaditelné pod jejich taxativní výčet, jež je nutný pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Krajský soud své úvahy o žalobních námitkách završil tím, že ministerstvo mělo dostatečné podklady, aby beze zbytku zjistilo úplně skutkový stav, žádostí se zabývalo odpovědně a svědomitě a vycházelo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.

Takové odůvodnění rozsudku krajského soudu neshledal Nejvyšší správní soud přezkoumatelné ve vztahu ke stěžovatelovým žalobním námitkám. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, který byl publikován pod č. 787/2006 Sbírky rozhodnutí NSS, v němž tento soud vyslovil, že „opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek, je jeho rozhodnutí, jímž žalobu zamítl, nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.“ Obdobný právní názor byl vysloven rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 45, uveřejněném pod č. 689/2005 Sbírky rozhodnutí NSS, v němž tento soud uvedl, že „nemě-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.“ V neposlední řadě je třeba zmínit také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož „pokud z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“

V důsledku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů se Nejvyšší správní soud nezabýval hmotněprávní podstatou věci.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

V dalším řízení proto bude na krajském soudu, aby se zabýval v celém rozsahu všemi žalobními body a po posouzení a vyhodnocení zjištěných skutečností vyvodil zcela konkrétní závěry.

V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu